

Що таке проста мова?

Проста мова – це стиль написання або усного мовлення, який допомагає легко:

- **знайти** потрібну інформацію,
- **зрозуміти** її,
- **користуватися** нею.

Проста мова важлива у гуманітарній роботі

- Люди повинні легко і швидко **знаходити, розуміти й використовувати інформацію** у кризових ситуаціях.
- Люди повинні **розуміти свої права** – особливо права щодо допомоги, яку вони отримують.
- Гуманітарні працівники та люди, яким вони допомагають, часто спілкуються мовами, **які не є для них рідними**. Проста мова полегшує спілкування та дозволяє уникнути непорозумінь.
- Дуже важливо, щоб комунікація була **простою і зрозумілою**. Бездоганне дотримання правил не так важливо.
- Проста та зрозуміла комунікація допомагає міжнародним гуманітарним організаціям **координувати свої дії з місцевими службами реагування**. Проста мова також допомагає організаціям спілкуватися з донорами, партнерами, засобами масової інформації та громадськістю.

Поради щодо використання простої мови

Чи є ваше звертання зрозумілим?

- Про найважливіше говоріть одразу. Речення повинні бути короткими (менше ніж 20 слів англійською мовою). Виключіть другорядну інформацію.
- Використовуйте підзаголовки, списки, таблиці та вставки, щоб наочніше представити інформацію.
- Використовувати активний стан: «команда роздала ковдри» замість «ковдри було роздано».

Чи використовуєте ви слова, які легко зрозуміти?

- Використовуйте загальноживані, повсякденні слова. Зменште кількість слів, які є складними або потребують знань з певного предмета чи галузі. Будьте обережні з використанням «devspeak» – професійної мови працівників гуманітарних організацій та організацій, що займаються питаннями розвитку, яку нелегко зрозуміти іншим.
- Уникайте довгих ланцюжків у визначенні іменників. Наприклад, замість ланцюжка «важливі для збереження життя медичні послуги», краще сказати «медичні послуги, які рятують життя».
- Уникайте аббревіатур або офіційних назв законів, які люди можуть не знати. Якщо вам доводиться їх використовувати, поясніть, що вони означають.
- Якщо ви пишете, використовуйте програмне забезпечення, таке як тести на читабельність [Microsoft Word](#) щоб побачити, наскільки легко читати ваш текст.

Чи звертаєтеся ви безпосередньо до аудиторії?

- Частіше використовуйте займенники «ви», «ми» і «нас», щоб допомогти встановити контакт із читачем або слухачем і привернути їхню увагу.
- Ставте запитання, які показують читачеві або слухачеві, чому інформація є актуальною для них, наприклад: «Чи потрібна вам невідкладна медична допомога?»

Читайте наш посібник про просту мову [тут](#) (англійською мовою). Дізнайтеся більше про просту мову українською з [цього онлайн-курсу](#).

Проста мова (українською)

Ці поради стосуються писемного мовлення, але слід дотримуватися їх і під час усного мовлення.

1. Використовуйте розмовний стиль та тон

Використовуйте **офіційний стиль та тон** лише тоді, коли це необхідно, наприклад, в електронному листі до державного службовця. **Пишіть більш розмовною мовою** для іншої комунікації, наприклад, у плакаті, що пояснює, як подати заяву про надання тимчасового захисту. Спрямуйте інформацію на цільову аудиторію.

- **Офіційний тон:** Якщо ви отримували пенсію чи грошову допомогу, але вам довелося змінити місце проживання, ви повинні повідомити про це відповідні органи місцевої влади.
- **Розмовний тон, звернення до аудиторії:** Ви отримували пенсію чи грошову допомогу, але змінили місце проживання? Повідомте про це відповідні установи.

2. Пишіть короткими реченнями

Довгі речення можуть викликати плутанину або непорозуміння. **Короткі речення** полегшують читання та запам'ятовування.

- **Довге речення:** Але головною особливістю при зверненні за отриманням статусу біженця є те, що особа не може працювати, поки йде розгляд її заяви про статус біженця.
- **Короткі речення:** Ви подали заявку на отримання статусу біженця? Якщо так, ви не можете працювати, допоки не приймуть остаточне рішення стосовно вашого статусу.

3. Вибирайте загальноживані слова зі стандартної української мови

Використовуйте загальноживані повсякденні слова. Уникайте складних або вузькоспеціалізованих слів які розуміють люди, що працюють у певній галузі, але можуть не знати інші. У повсякденній мові ці слова також можуть мати інше значення. Уникайте слів з діалектів української або інших мов.

- **Рідковживане:** телекомунікаційна мережа
- **Загальноживані:** телефонна мережа, інтернет

4. Повторюйте ключові слова

Порядок слів в українській мові гнучкий. Людям може бути важко знайти ключові повідомлення. Періодично **повторюйте ключові слова** це допоможе людям зрозуміти основну думку вашого повідомлення.

Дізнайтеся більше про наше реагування на ситуацію в Україні <https://clearglobal.org/ukraine-response/> або зв'яжіться з нами за адресою info@clearglobal.org.